

Fake news!

Projecte 2n

d'ESO Curs

2024-2025

Introducció

Actualment, gràcies a l'accés a internet, és possible accedir a un gran nombre de fonts d'informació en només un parell de clicks. Per aquesta raó, sovint es diu que vivim en l'època de la informació. Tanmateix, és veritat? Havent-hi tanta llibertat perquè qualsevol persona publiqui el que vulgui a internet, podem assegurar que tot el que llegim sigui cert? És més, com podem saber si el que veiem és veritat? Aquestes són algunes de les qüestions a les quals l'alumnat mirarà de respondre al llarg d'aquest projecte.

Objectius

- Reconèixer el perill que suposen les notícies falses i la desinformació
- Identificar alguns dels tipus més freqüents de notícies falses
- Adquirir eines per verificar la fiabilitat de la informació

Competències treballades

Competències específiques de l'àmbit de les ciències socials (geografia i història):

CE 1: Cercar i tractar informació que permeti interpretar el present i el passat, aplicant els procediments de la recerca històrica i geogràfica a partir de l'anàlisi crítica de dades procedents de fonts analògiques i digitals, per transformar-ho en coneixement i comunicar-ho a través de diferents formats. Criteria d'avaluació 1.2

Competències específiques de l'àmbit lingüístic (llengua catalana i literatura):

CE 3: Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les

convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.

Criteris d'avaluació 3.1 i 3.2

Competències transversals

Competència digital (CD):

CD1: Fer cerques avançades a Internet atenent a criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, seleccionant-les de manera crítica i arxivant-les per recuperar, referenciar i reutilitzar aquestes recerques respecte a la propietat intel·lectual. Criteri 1.1

CD2: Gestionar i utilitzar el propi entorn personal digital d'aprenentatge permanent per construir nou coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les necessitats en cada ocasió. Criteri d'avaluació 2.1

CD5: Desenvolupar aplicacions informàtiques senzilles i solucions tecnològiques creatives i sostenibles per resoldre problemes concrets o respondre a reptes proposats, i mostrar interès i curiositat per l'evolució de les tecnologies digitals i pel seu desenvolupament sostenible i ús ètic.

Competència emprenedora (CE):

CE1: Analitzar necessitats i oportunitats i afrontar reptes amb sentit crític, fent balanç de la seva sostenibilitat i valorant l'impacte que puguin suposar en l'entorn, per presentar idees i solucions innovadores, ètiques i sostenibles dirigides a crear valor en l'àmbit personal, social, cultural i econòmic. Criteri d'avaluació 1.1

Competència ciutadana (CC):

CC3: Analitzar i comprendre problemes ètics fonamentals i d'actualitat, considerant críticament els valors propis i aliens, i desenvolupant els seus propis judicis per afrontar la controvèrsia moral amb actitud dialogant, argumentativa, respectuosa i oposada a qualsevol tipus de discriminació o violència —incloent-hi la violència masclista, LGTBI-fòbica, racista o capacitista— o fonamentalisme ideològic.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA):

CPSAA4: Fer autoavaluacions sobre el propi procés d'aprenentatge, buscant fonts fiables per validar,

sustentar i contrastar la informació i per obtenir conclusions rellevants. Criteri d'avaluació 4.4

Desenvolupament

Fase inicial - Recerca:

Per començar el projecte, l'alumnat va fer una pluja d'idees per veure quins coneixements previs tenen. Seguidament, es van distribuir en grups de tres o quatre alumnes per treballar un dossier amb informació i activitats sobre les fake news, per tal de conèixer quins tipus hi ha i quins perills impliquen. Per acabar la fase inicial van fer unes fitxes, individuals, per tal d'aprendre a reconèixer fonts fiables.

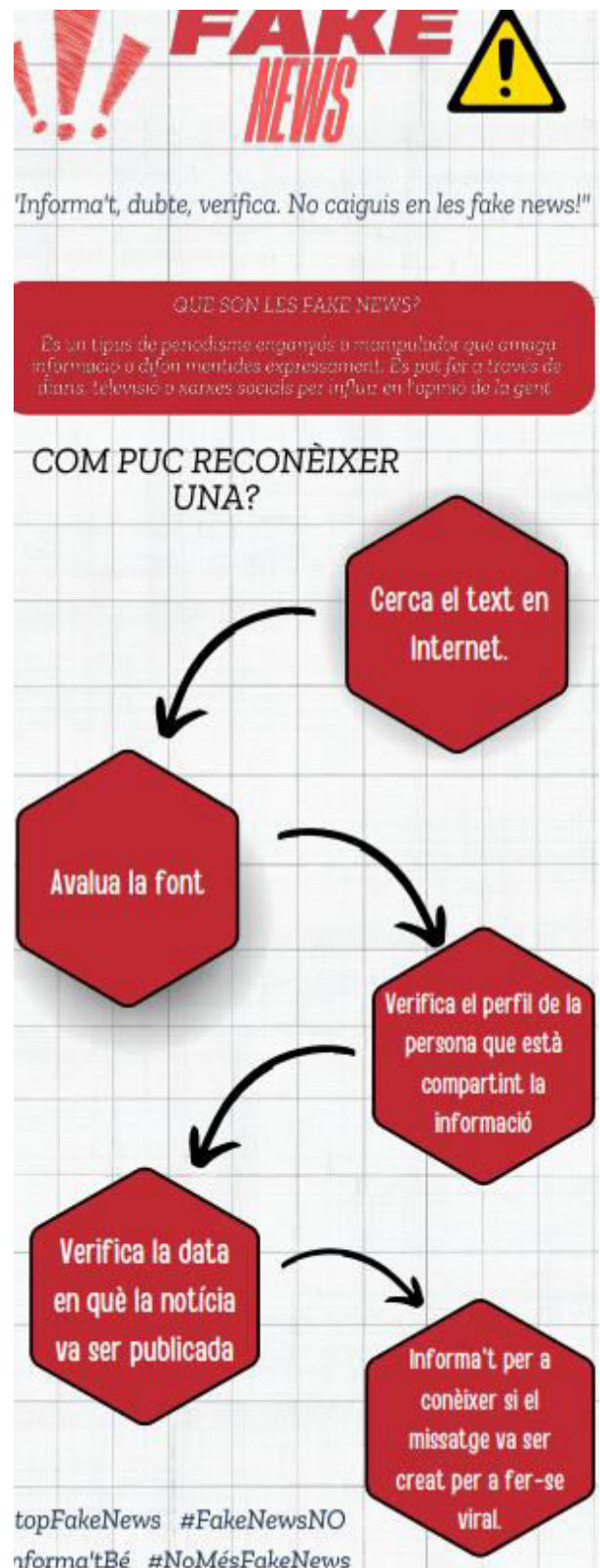
Fase de creació:

Reprenent els grups de tres o membres, l'alumnat va dissenyar una campanya d'informació a les xarxes (que contingués infografia, eslògan i hashtags) on s'advertís del risc de les fake news, se n'expliquessin alguns tipus i es donessin eines per a poder-les identificar. Després van exposar davant la resta de la classe la feina que havien fet. Els companys i les companyes van decidir quines exposicions havien agradat més. Tenint en compte aquestes valoracions i el criteri del professorat, els i les alumnes que havien treballat més de cada classe van anar al curs de 1r d'ESO a explicar tot el que havien après.

Fase final - Juguem amb les fake news:

Per acabar el projecte, cada alumne va haver de redactar dues notícies breus: una de certa i una d'inventada. La resta de la classe va haver d'encertar quina era quina, aplicant totes les competències que havien desenvolupat al llarg del projecte.

Avaluació del projecte

Aquest projecte s'ha avaluat a partir de les evidències recollides durant tot el procés.

La fitxa individual sobre fonts d'informació fiables ha servit per avaluar les competències de ciències socials i la competència digital 2. El dossier sobre fake news permet avaluar la competència ciutadana i la competència digital 1. Per avaluar la competència emprenedora i la competència digital 5 s'ha fet ser la campanya de conscienciació a les xarxes, mentre que la CPSAA s'ha avaluat amb l'activitat final.

Les competències de l'àmbit lingüístic s'han avaluat en l'exposició per grups.

Valoració final del projecte

En general, el projecte ha sigut interessant per l'alumnat i pel professorat. L'alumnat ha treballat sota mínims, però de cara a l'activitat final s'ha vist que havien assolit el concepte de fake news. Així doncs, ha sigut un projecte enriquidor, on han pogut aprendre.

La infografia també es valora positivament, ja que és la part del projecte on més ha après l'alumnat.

Finalment, l'explicació a 1r d'ESO ha sigut enriquidora per l'alumnat, tant de 2n com de 1r. Tot i això, hi ha hagut dos grups que no s'han preparat bé l'exposició. Tots dos eren grups que tenien el mateix alumnat que el dia anterior havia fet l'exposició.

Propostes de millora

- Per fer l'exposició a 1r d'ESO fer nous grups ajuntant l'alumnat que hagi treballat més durant les classes. Aquest any s'ha vist que en aquests casos, pel fet d'haver de replantejar l'exposició al canviar els membres de l'equip, els grups s'havien preparat més l'exposició.

- Aquest projecte ha coincidit amb la preparació de les disfresses de Carnestoltes. Per decisió de l'equip de projectes de 2n, s'ha donat llibertat a l'alumnat per decidir quina volia que fos la seva disfressa grupal, resultant en nivells d'elaboració molt diferents. És a dir, malgrat que s'ha intentat coordinar els quatre grups, el nombre d'hores de projectes que cada classe ha dedicat a la disfressa ha sigut variable. Les conclusions de la preparació del Carnestoltes han sigut diverses:

-D'una banda, el grup de 2n, el que havia dedicat menys hores, ha estat l'únic grup premiat.

-De l'altra, s'ha acordat que, de cara a l'any vinent la preparació de la disfressa hauria de ser un projecte en si mateix.

Equip de projectes 2024-2025

Seqüenciació

* Només es destinen dues hores setmanals a projectes, ja que durant la segona hora del dimarts es farà carpeta d'aprenentatge i durant la segona hora del dimecres es farà lectura.

** Aquest projecte ha coincidit amb la preparació del Carnestoltes. Cada grup classe ha dedicat un nombre diferent d'hores, ubicades en un temps diferent. Així doncs, les diferents activitats s'han adaptat a cada línia en funció de les hores disponibles.

Sessió 1 11/02	Presentació del projecte, pluja d'idees inicial i començar la lectura del dossier + activitat 1.
Sessió 2 12/02	Continuar amb la lectura del dossier i fer les activitats 2 i 3.
Sessió 3 18/02 (grups A i B) o 19/02 (grups C i D) degut a sortides	Acabar el dossier sobre fake news.
Sessió 4 25/02	Fer la fitxa individual sobre la recerca de fonts d'informació fiables.
Sessió 5 26/02	Comentar amb el grup classe les conclusions que es poden obtenir de l'activitat anterior. Començar a preparar la campanya a les xarxes per conscienciar sobre les fake news.
Sessió 6 4/03	Continuar amb la preparació de la campanya. Compartir en veu alta algunes de les conclusions obtingudes en el dossier i acabar la resta de tasques.
Sessió 7 5/03	Preparar l'exposició de la infografia en veu alta algunes de les conclusions obtingudes al llarg de projecte i acabar la resta de tasques.
Sessió 8 11/03	Fer les exposicions orals davant la resta del grup i suggeriments de millora.

Sessió 9 12/03	Exposicions davant del grup de 1r d'ESO / activitat final (preparar notícies certes i falses per tal que la resta de companys hagin de decidir quina és quina).
----------------	---